

Mit navn er Kirsten Boelt og jeg er formand for Ordkraft.

Ordkraft har sammen med Danmarks Biblioteksforening og Litteratursiden nomineret 10 bøger til læsernes bogpris. Der er nomineret 10 virkelig stærke kandidater til prisen og fra 18. marts til 7. april har læserne så kunnet stemme på deres favorit. Her spiller de danske biblioteker en stor rolle i forhold til at formidle bøgerne og guide læserne til at stemme. Og ja, rigtig mange har stemt. Feltet i år rummer mange genrer, meget forskellige bøger. Der er både en billedbog, romaner, digte og faglitteratur. En smuk buket af hvad den litterære scene i Danmark byder på.

I år har stemmefordelingen bølget frem og tilbage og lige til det sidste har udfaldet været usikkert – lige indtil en kandidat rev sig løs og høstede flest stemmer. Bogen er ikke en roman, det er en beretning, et essay og journalistik af højeste karat.

I aften udløses spændingen, og jeg vil lige om lidt afsløre vinderen af læsernes bogpris. Jeg kan starte med at sige, at vinderbogen i den grad har forstyrret min nattesøvn. Den er ikke til at slippe, slet ikke i tankerne, for den bidser og præcis i sin karakteristik af menneskelig adfærd, når den er allerværst og beregnende – og drevet af pengebegær. Jeg blev ganske enkelt oprørt, vred og fortvivlet. En avis har kaldt bogen en af årets vigtigste bøger, jeg vil ikke tøve med at sige at den er den vigtigste. Bogen "Det blinde øje" af Mathilde Walter Clark er helt suveræn!

Mathilde Walter Clark, du har skrevet i mange år, og du har bevæget dig indenfor mange genrer, både romaner og noveller, essays, drama og hybrid af flere genrer. Og sidste år udkom din bog om mink og minksagen, sagen hvor minkene helt forsvandt. I bogen afdækker du stille og roligt hvordan det lykkedes landbrugslobbyen, minkavlernes forening og København Fur at manipulere forskning og medier, så den danske minkproduktion kom til at fremstå som en dyrevelfærdsmæssig duks i 2020, så kritik af forholdene for mink i minimale bure forstummede. Der havde været kritik tidligere både fra medier og dyreværnsorganisationer af de torturlignende forhold minkene bliver produceret på. Men man må da sige at fokus blev flyttet fra minkene.

Du fulgte med i Landbrugsavisen for at høre direkte fra Landbrug og Fødevarer, hvordan de arbejder som lobbyorganisation, og hvordan deres syn på verden tager sig ud. Det er faktisk her det hele bliver vildt uhyggelig. Vi ved det jo godt, ser på det og tænker vores. Men det ændrer jo ikke så meget. Det tror jeg din bog gør!

Du trævler op og graver dig ned, kommer forbi mange grusomme handlinger, som vi mennesker begår på hinanden og ikke mindst på dyr. F.eks. brug af gas til at dræbe, udhungrer mink for at få smukke skind – og meget mere. Jeg vil ikke gå dybere ind i bogen, I skal læse den og blive så meget klogere på menneskelig adfærd, politikere, lobbyorganisationer og mere.

Det blinde øje er en genial bog, hvori du insisterer på at vise læserne virkeligheden, som den er og du viser, hvad det var vi ikke så – eller fik lov at se – midt under minksagen. Og jeg kan ikke lade være med at sige, at den sag ruller endnu og bliver, set med mine øjne, mere og mere grotesk.

Din bog viser hvad sproget kan bruges til. Du trækker mange eksempler frem, hvor læserne kan se at ja, ord er magt og er i stand til at skabe en distance til det der i virkeligheden sker i minkproduktionen og i faktisk i landbruget generelt. Du har selv ordene i din magt og bruger dem til at demonstrere, hvordan de kan tildække eller afsløre og ændre vores måde at se tingene på. Din bog viser også, hvad litteratur kan, måske i modsætning til den offentlige debat. Din bog er ikke en flygtig debat i medierne, det er et manifest, der står lysende klart, og som vi kan tage frem og snakke med hinanden om i lang tid. Litteratur kan, som Jes Stein Petersen siger:” få os til at se verden med nye øjne, gøre os klogere, fortrylle os, få os op i det røde felt, få os til at le den farlige latter, som magten hader”

Din bog har skabt røre i landet, og tak for det. Du har deltaget i samtaler på TV, skrevet i aviserne og så har du talt med rigtig mange mennesker rundt om i landet. Senest på Ordkraft i Aalborg, hvor der nærmest var run på dine sessioner. Du har skrevet bøger i forskellige genrer siden 2004, din stemme har været hørt, dine ord har haft betydning.

Du har fået flere priser, bl.a. Politikens litteraturpris i 2023 og flere andre, nomineret til andre priser og du er oversat til flere sprog. I aften får du læsernes bogpris.